

9 kwietnia 2014

Debata na temat rosyjskiego embarga na wieprzowinę w PE

7 kwietnia 2014, podczas ostatniego posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Parlamencie Europejskim, jedną z najbardziej intensywnych debat była dyskusja na temat afrykańskiego pomoru świń i rosyjskiego embarga na wieprzowinę pochodzącą z UE. Inicjatorem debaty w tej kwestii był eurodeputowany Czesław Siekierski, I wiceprzewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który w swoich wystąpieniach często podkreślał konieczność podjęcia nie tylko działań zmierzających do zniesienia embarga, ale również bezpośredniego wsparcia producentów mięsa wieprzowego, dla których zaistniała sytuacja wiąże się z ogromnymi stratami liczonymi w milionach euro. Każdy kolejny dzień obowiązywania zakazu oznacza pogłębienie się kryzysu.

Czesław Siekierski bardzo mocno zaznaczył, że sytuacja jest dynamiczna – oto dodatkowo 2 kwietnia Federalna Służba Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnej Federacji Rosyjskiej poinformowała, że od dnia 7 kwietnia Rosja rozszerzy dotychczasowy zakaz importu z Europy żywych świń i mięsa również o produkty przetworzone zawierające mięso wieprzowe, ale tylko z Polski i Litwy.

Wprowadzony z końcem stycznia 2014 roku zakaz eksportu wieprzowiny do Rosji po znalezieniu 2 padłych sztuk na Litwie, uderzył w rolników na terenie całej UE. W lutym w Polsce także znaleziono 2 padłe dziki przy granicy z Białorusią, u których stwierdzono zakażenie wirusem afrykańskiego pomoru świń.

Niestety, niektóre państwa członkowskie UE zdecydowały się na podjęcie pertraktacji z Rosją na własną rękę, co znacząco naruszyło pozycję negocjacyjną całej Unii oraz doprowadziło do uwidocznienia wewnętrznych podziałów. Było to jawne odejście od zasady solidarności europejskiej, złamanie reguł wspólnego rynku i naruszenie kompetencji Komisji Europejskiej. Podczas debaty, zabierający głos posłowie z różnych krajów byli jednomyślni w

potępieniu działań Rosji, wskazując na ich ewidentnie polityczne podstawy. W tym również kontekście podkreślano konieczność spójnego postępowania i pokazania unijnej jedności. Należy pamiętać, że w pertraktacjach z tak trudnym partnerem, jakim jest Rosja, spójność działań ze strony UE jest kluczowa.

Podczas debaty obecny był również Zastępca Dyrektora Generalnego Generalnej Dyrekcji ds. Zdrowia i Konsumentów (DG SANCO), Pan Ladislav Miko, który przypomniał kulisy wydarzeń z ostatnich miesięcy. Afrykański pomór świń wcale nie "pojawił się na Litwie i w Polsce", jak sugerowały niektóre media, lecz kilka lat temu w Gruzji, skąd rozprzestrzenił się na terytorium Rosji i Białorusi. W tym czasie Komisja Europejska była cały czas w kontakcie ze stroną rosyjską naciskając na zatrzymanie rozprzestrzeniania się choroby, czego jednak rosyjscy partnerzy nie byli w stanie zrobić. Należy przypomnieć, że Unia proponowała wtedy swoją pomoc.

Jak pamiętamy, oficjalnym powodem wprowadzenia embarga na mięso wieprzowe z UE były przypadki wykrycia pomoru na Litwie i w Polsce. Co więcej, w naszym kraju oraz na Litwie zanotowano jedynie po 2 przypadki, kiedy w Rosji i na Białorusi istnieją dowody na około 1000 zakażeń. Przypadki na terenie Polski dotyczyły jedynie dzików, które mogły znaleźć się tam na skutek przeprowadzenia odstrzału zakażonych sztuk na Białorusi, przez co sploszone zwierzęta przekroczyły granicę.

W ubiegłym roku Komisja Europejska wydała około 2,5 mln euro, a w roku bieżącym już około 1 mln, na przeciwdziałanie infekcjom oraz środki zapobiegawcze na terenie Polski, Litwy, Łotwy i Estonii. Departament Generalny Rolnictwa Komisji Europejskiej przyznał również Polsce wsparcie dla dotkniętych embargiem rolników, ale tylko tych znajdujących się na, tak zwanych, obszarach zapowietrzonych. Obecnie trwają również rozmowy z Litwą w tej sprawie, która prawdopodobnie otrzyma podobne wsparcie.

Rosja wykazała się bardzo niekonstruktywnym podejściem w kwestii afrykańskiego pomoru świń. Podczas rozmów prowadzonych przez Komisję Europejską ze stroną rosyjską, wciąż stawiane były coraz to nowe bariery, które w końcu doprowadziły do wyczerpania dostępnych środków politycznych. Pan Ladislav Miko przypomniał również, że początkowo Komisja była gotowa na rozwiązanie kompromisowe, jednak w obecnej sytuacji, oraz wobec prowadzonych przez Rosję działań odwetowych, konieczne jest przejście do działań prawnych, czyli pozwania Rosji na forum WTO. Warto tutaj przypomnieć, że niemal od początku swojego członkostwa w WTO, Rosja nie przestrzega jej reguł.

Od wprowadzenia rosyjskiego embarga na unijną wieprzowinę minęło już ponad dwa

miesiące i nadal nie widać perspektyw na rychłe porozumienie. Obecny kryzys na rynku wieprzowiny pokazuje, jak ważne jest wypracowanie odpowiednich procedur do radzenia sobie z podobnymi przypadkami w przyszłości - mówił podczas posiedzenia poseł **Czesław Siekierski**.

Wszystkim rolnikom, których dotknęła ta tragedia i ponieśli z tego tytułu koszty, trzeba zagwarantować rekompensaty, aby nie byli stratni, a część z nich uchronić przed bankructwem w tak dramatycznych sytuacjach. Ceny wieprzowiny spadły w całej UE, problem ten dotyczy zatem nas wszystkich we Wspólnocie, jednak najtrudniejsza jest sytuacja w Polsce.

Poseł Czesław Siekierski zwrócił również uwagę na fakt przesuwania się granicy występowania afrykańskiego pomoru świń, który może już wkrótce dotknąć nowych obszarów UE, przez co tym ważniejsze i naglące jest wypracowanie odpowiednich procedur.